

SOC103 Obecná sociologická teorie (jaro 2003)

Průběžný test II

jméno a příjmení:

S odkazem na **reflexivní povahu modernity** charakterizuje Giddens lidské jednání jako:

Chování nerealizovatelné bez permanentních odkazů k tradici	A
Kontinuální monitorování chování a jeho kontextů	B
Zřetězení nahromaděných reakcí a příčin	C
Jednání orientované nerevidovatelným zkušenostním věděním	D

Giddens vnímá **roli státu** v kontextu globalizace jako monopol na:

Kontrolu užití násilí na vlastním území	A
Usměrnování toků ekonomického kapitálu	B
Zajištění nezávislosti expertních zdrojů důvěry	C
Konstrukci pocitu ontologického bezpečí mezi občany	D

Giddens charakterizuje **abstraktní systémy** jako formu věděni:

Reprezentující nový typ transcendence	A
Předávanou nezávisle na lidské zkušenosti	B
Bytostně a permanentně spjatou s moderními institucemi	C
Vyžadující formálně zakotvené vztahy důvěry	D

Vyvazující mechanismy dle Giddense zaručují:

Odpoutání od institucionálních mechanismů modernity	A
Odklon od tradice	B
Vytržení sociálních vztahů z místních kontextů interakce	C
Přetržení nastolených vazeb důvěry	D

Konstituce důvěry v expertní systémy dle Giddense nutně předpokládá:

Obeznamenost se základními principy expertízy	A
Úplnou absencí negativních zkušeností v přístupových bodech během setkávání laického a expertního světa	B
Bezpodmínečnou úctu k expertnímu věděni získanou skrze "skryté učební osnovy"	C
Osobní kontakt se zprostředkovatelem expertízy	D

Mor jako model strategie moci podle Michela Foucaulta:

Nevyžaduje systém permanentní registrace	A
Podněcuje oproti lepře vznik rituálu vyloučení	B
Vyžaduje homogenizaci rozčleněného prostoru	C
Stimuluje intenzifikaci mocenského dohledu	D

Disciplína jako blokáda podle Michela Foucaulta:

Směřuje ke stimulaci pozitivních společenských funkcí	A
Plně zajišťuje požadavky na všeobecný, snadný a účinný dohled	B
Brání rozvoji individuální nezávislosti napříč celou společností	C
Směřuje vždy k negativním funkcím, k výjimkám	D

Moderní vědy dle M.F.

Podporují emancipační cíle jedinců skrze ukotvení v disciplinárních praktikách	A
Jsou největší hrozbou pro důsledné zajištění dohledu	B
Posilují efektivitu disciplinárního dohledu	C
Dodávají disciplinárnímu dohledu humanitární dimenzi	D

Rozšíření **disciplinárních metod** dle M.F.

Brání rozvoji užitečnosti jedinců	A
Umožňuje jejich snazší identifikaci	B
Nepřesahuje doménu neúčinné a rozbouřené populace	C
Směřuje k zvyšování užitečnosti jedinců	D

Benthamův princip **Panoptikonu** dle M.F. umožňuje:

Zavést u vězněného vědomý a nepřetržitý stav viditelnosti	A
Dozorcům kontrolu vězněných, pouze však v okamžicích krize	B
Ověřitelnost mocenského dohledu ze strany vězněného	C
Vězněnému regulovat intenzitu mocenského dohledu	D

Ideologie výkonu, vlastnický individualismus a orientace na směnnou hodnotu ztrácejí podle Habermase svůj základ (přesvědčivost) protože:

Jsou v rozporu se syndromy občanského a rodinně-profesního privatismu	A
Ztratily vazbu na nábožensky reprodukovanou tradici	B
Jim již neodpovídá povaha zkušenosti v proměněném systému ekonomických vztahů (ek. praxe)	C
Dostávají se do vzájemného logického a zkušenostního rozporu (<i>kognitivní disonance</i>)	D

Univerzalistická morálka není vhodná pro reprodukci občanského privatismu protože:

Organizovaný kapitalismus nutí formulovat zájmy v partikulární perspektivě	A
Není v souladu s imperativy komunikativní racionality	B
Moderní člověk se nemůže orientovat podle navzájem neslučitelných principů	C
Je inherentně vázaná na scientismus a post-auratické (opoziční) umění, které radikalizují postoje	D

Scienticismus dle Habermase přispívá:

K diskurzivnímu ospravedlnění tradicionalistických postojů	A
K sebedestrukci tím, že stanovuje kritéria vlastní kritiky	B
Ke konstituci nové ezoteriky odbornosti a expertního posuzování	C
K legitimizaci dysfunkcí reprodukcí motivační krize	D

Stávající forma **krize dospívání** je podle Habermase mj. ovlivněna tím, že:

Systém vzdělávání pozbyl svůj autoritativní základ	A
Systém vzdělávání již nenavazuje na normativní odkaz scienticismu	B
Systém vzdělávání upozaduje reprodukci rodinně-profesního privatismu	C
Rozšířený systém vzdělávání prodlužuje fázi adolescence	D

Vztah **občanského privatismu** k buržoasní tradici je dle Habermase příznačný tím, že:

Překračuje tradiční občanskou etiku	A
Se odpoutává od tradic buržoasního formálního práva	B
Ctí jak tradiční buržoasní formální právo, tak tradicionalistickou občanskou etiku	C
K legitimizaci dysfunkcí reprodukcí motivační krize	D

Bell chápe **kulturu** jako:

Nadstavbu a odraz ekonomického a politického systému	A
Systém obecných a závazných kulturních norem jednání	B
Nástroj historické emancipace člověka od zvěčňujících tlaků	C
Sféru expresivního symbolismu (hlavně umění)	D

Avantgarda jako nositelka opoziční kultury podle Bella:

Prohrála historický soubor s buržoasní kulturou a zanikla	A
Stala se neškodnou enklávou umožňující pouze psychologické uvolnění marginálních skupin	B
Proměnila se v masovou kulturu, jež postrádá legitimitu vyšší kultury	C
Prosadila se jako dominantní model legitimní (vyšší) kultury	D

Ideologizace puritánství podle Bella znamená:

Osamostatnění puritánské etiky od zkušenosti prostředí, ve kterém vznikla	A
Přesun působnosti puritánské etiky z ekonomického do politického prostředí (jednání)	B
Napojení puritánské etiky na ideu individualistického hédonismu	C
Přivlastnění puritánské etiky kulturně i ekonomicky dominantní buržoasní třídou	D

Moderní hédonismus podle Bella podporuje:

Prosazování opozičních cílů avantgardy	A
Odmítnutí instrumentální povahy psychologie	B
Vymizení zdrženlivosti spjaté s puritánstvím	C
Intenzifikaci revolučních tenzí jako reakci na rostoucí spotřebu	D

Ideologii osvobození Bell spojuje s:

Úsilím o znovuoobnovení kulturních hodnot narušených "novým kapitalismem"	A
Odpoutáním se od kapitalistického principu ekonomické konkurence	B
Ustavením kontrakultury směřující proti avantgardě	C
Otevřením prostoru pro uplatnění etiky konzumu	D